

SPREMNOST DJETETA ZA POLAZAK U ŠKOLU

Razmjenjujući mišljenja i stavove, ne o spremnosti, već o pripremi djeteta za polazak u osnovnu školu, nerijetko se javljaju dvije zablude. Prva je da se djeca za školu pripremaju tek zadnju godinu pred polazak u školu, a druga kako je za polazak u osnovnu školu najvažnije da dijete nauči čitati i pisati.

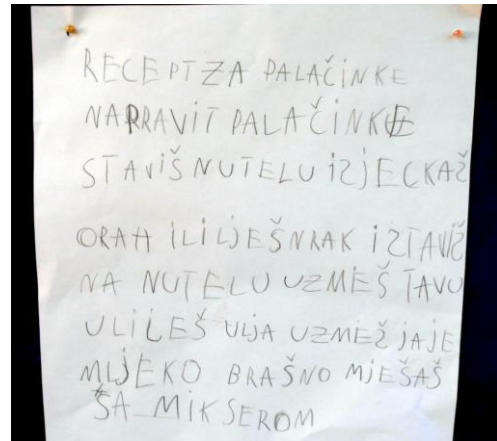
Moguće je da intenzivnija priprema za školu zaista počinje zadnju godinu boravka u dječjem vrtiću ili „maloj školi“, međutim djeca se na određeni način od rođenja pripremaju za školu (za život). Razlog tome je što je za polazak djeteta u osnovnu školu puno važnije poticati njegov socio-emocionalni razvoj, točnije, razvijati pozitivnu sliku djeteta o sebi, samostalnost, disciplinu, upornost, strpljivost, pomoć drugima, koncentraciju, odgađanje želja, realnu sliku o sebi....

Najbolja priprema za školu je igra.

Sljedeće igre su odlična priprema za učenje. Evo nekih **SITUACIJA I STRATEGIJA** koje mogu dijete na zabavan način pripremiti za učenje u školi:

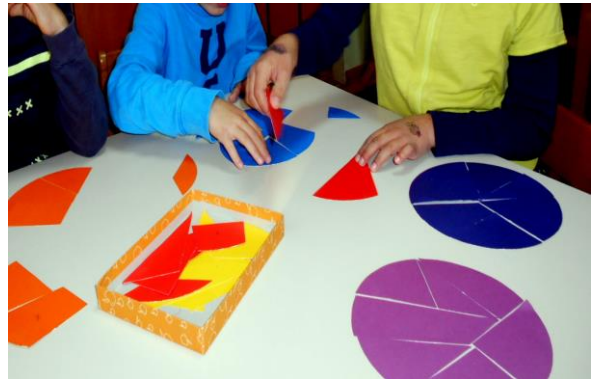
- U svakodnevnim situacijama zamolite dijete da vam doda tri bombona, dva tanjura, četiri žličice, par čarapa... (pribrajanje, oduzimanje, sparivanje, dijeljenje)
- Može određivati relacije i odnose: veliko-malo, ispred – iza, gore – dolje, u - izvan; na – pored; i sl.

- Što ne pripada ovoj grupi? (Pr. Jabuka, naranča, mrkva, banana; / češalj, tanjur, šalica, salveta; / stakleni vrč, keramička šalica, staklena čaša, staklena boca; itd.)
- Dijete pri pomoći u pripremi hrane može imenovati povrće, voće, sastojke, mjere, dužine i mase, kvantitetu i kvalitetu, strukturu i teksturu, okuse i mirise, tvrdoću, lomljivost....

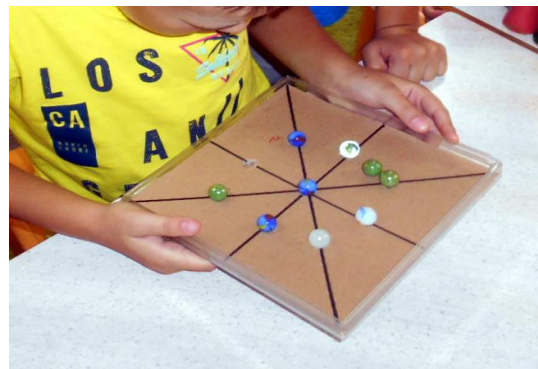
- Zajednički napravite kalendar godišnjih doba, neka ga dijete oslika, a zajedno sa njim ispričajte karakteristike tog godišnjeg doba.
- Uz uporabu iglice i konca napravite s djetetom lanac od različitog materijala: mandarinine korice, šupljih kuglica, listića, sjemenki..... bitno je da dijete glasno broji. Na ovaj način dijete uči brojanje i razvija motoriku.
- Korisne su i igre razvrstavanja, pribrajanja i oduzimanja – sakupimo kamenčiće, stare karte, zatvarače, kocke ili sl.
- Tijekom šetnje može čitati brojeve na automobilskim tablicama, razne oznake, prepoznavati prometne znakove i sl.
- „Na slovo, na slovo” je igra prisjećanja što više riječi koja počinju na zadano slovo. Nadalje, na koje slovo završava određena riječ; ima li slova 'R' u riječi kuća i sl. Dijete, osim što ovakvim i sl. igrama obogaćuje svoj rječnik, ono i razmišlja, povezuje, asociira, fokusira se, operativno misli i zaključuje.
- Neka dijete nađe riječ koja se rimuje s riječi koju ste zadali. (ptica-žlica, most- kost, stolica-polica.....)
- Zanimljiva je i igra “Pogodi koga/što sam zamislio?” gdje dijete postavlja pitanja, a vi odgovarate sa *da* ili *ne*.
- Kad je dijete dobro pripremljeno, može igrati igru “Kalodont”.

- Analizu i sintezu riječi vježbamo s djetetom tako da usmeno rastavljamo riječ na glasove: k-u-ć-a; m-o-r-e; l-i-s-t..., naravno počevši od jednostavnijih riječi ka duljim i složenijim.
- Napravite s djetetom kućnu slovaricu, koju kasnije možete i uvezati poput slikovnice. Na svako slovo abecede dijete može nacrtati ili zalijepiti iz časopisa što više predmeta u vezi s tim slovom.

DJECI ZANIMLJIVE VJEŽBICE I IGRICE:

- Što nedostaje (poredati 8-10 predmeta, pogledati, pokriti, dijete zatvori oči, jedan ukloniti, otkriti i dijete pogađa što nedostaje);
- Traženje slova, broja ili sličice u časopisu i zaokruživanje ili podcrtavanje;
- Traženje samo određenih sličica u ilustriranim časopisima, reklamnim letcima i sl. (automobili, životinje, biljke, namještaj, satovi, igračke boja.... i izrezivanje i ev. lijepljenje – izrada albuma po određenom kriteriju);
- Suprotno od.... (gore, iznad, ispred, suho, glasno, visoko, blizu, hrapavo, veselo, mirno, uredno, brzo, lagano, lijepo, prozirno...)
- Osluškivanje i prepoznavanje zvukova iz okoline;
- Masažna pogađalica ('masirati' dijete po rukama, leđima, nogama... različitim predmetima koje ono ne vidi – češljem, četkom, kistom, kamenčićem, listom, papirom, olovkom, igračkom, plišanom igračkom, hladno, toplo.....);
- Slikovni materijal za opisivanje, predviđanje i pogađanje;
- Prepoznavanje predmeta samo po opipu (poznate stvari prekriti tkaninom);

- Masažna igra pogađanja: što se po leđima crta ili piše;
- Prenošnje knjige, krpe, loptice, tuljka....bilo kog predmeta na glavi, na ruci, na dijelu lakta, na stopalu;
- Mikado s štapićima, plastičnim žlicama, viljuškama;
- Budi moje ogledalo;
- Prenošnje papirića iz tanjura na tanjur upuhivanjem zraka kroz slamku;
- Vođenje ping-pong loptice puhanjem ili uz pomoć slamke;
- Nizanje, sortiranje po veličini, boji, obliku, (zatvarači, kamenčići, kockice, kesteni, žirevi, listovi, dugmad, perlice...);
- Rezanje, lijepljenje, trganje, gužvanje novinskog, isluženog papira....;

- Namotavanjem na olovku uz pomoć konopčića ili vune dovući autić;
- Ploča s čavlicima i elastičnim gubicama;
- Namotavanje klupka vune, konca, špaga oko štapića, 'špulice' i sl....;
- Vođenje napuhanog balona olovkom da ne padne na pod;
- Hodanje po novinama da se noge ne odižu sa poda;
- Što se na meni promijenilo? ;
- Ubacivanje loptice, klupka vune i sl. u koš, kutiju, zdjelicu...;
- Sve vrste sortiranja i izdvajanja uz pomoć hvataljke - pincete;
- Provlačenje konopčića kroz rupice – šivalice;
- Brojevni niz – redom stavljati u svaku čašicu za jedan više ili manje;
- Stavljanje toliko predmeta koliko puta se pljesne rukom;
- Istraživanje, rastavljanje isluženih mehanizama uz pomoć alata;

VAŽNO:

- Na svaki upit djeteta o nečemu što ga zanima, **PREPORUČUJEM** odgovoriti protupitanjem: **ŠTO TI MISLIŠ?**, a tek potom daljnjim potpitanjima pomoći djetetu da samo dođe do odgovora.
- Ključne riječi koje upućujemo djetetu: **ŠTO? KAKO? KADA? GDJE? KOLIKO? ZAŠTO? TKO?**

INTELEKTUALNA spremnost za polazak u školu podrazumijeva adekvatnu **govornu razvijenost, razvijenost opažanja, mišljenja i pamćenja te stabilnost pažnje.**

EMOCIONALNA I SOCIJALNA spremnost za školu uključuje:

- samostalnost
- samopouzdanje
- znatiželju
- motiviranost za polazak u školu
- ustrajnost da završi započeto
- samokontrolu i sposobnost odgađanja trenutne želje
- empatiju i suosjećanje
- mogućnost suradnje s drugima
- toleranciju na frustracije (ustrajati na učenju i kada nije zanimljivo).

Od šestogodišnjaka se očekuje da je usvojio i osnovne kulturne, higijenske i radne navike: da zna pozdraviti, ispravno osloviti odrasle, ophoditi se s vršnjacima, samostalno se obući, svući, zavezati vezice na cipelama, da je samostalan u obavljanju fizioloških potreba, da pere zube, da pere ruke, da sprema svoj krevet, igračke, da složi uredno odjeću i obuću kada se svuče, da ima stalno kućno zaduženje i odgovornost.

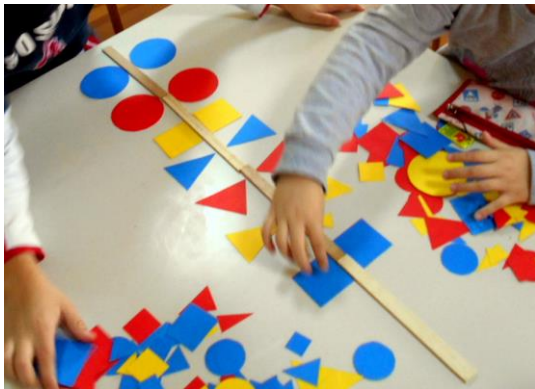
ŠTO RODITELJI MOGU?

Jedan od faktora koji utječu na uspjeh u prvom razredu svakako je i stav djeteta prema školi. Kako bi kod djeteta razvili pozitivan odnos prema školi važno je da školu predstavite realno. Događanja u školi ne uljepšavajte, ali nemojte dijete niti zastrašivati ili plašiti školom. Djetetu možete pričati o svojim iskustvima u školi. Zajednički uradite radni kutak, a dijete uključite u izbor i kupovinu školske torbe i potrebnog pribora. Proslavite polazak u školu.

Pokažite interes za školska događanja i školsko gradivo, (svakako izbjegavati općeniti upit: Što je ili kako je bilo danas u školi, već pitanje uputiti konkretno: što ste danas čitali, zbrajali, pisali, pričali, što iz matematike, što iz prirode, što iz hrvatskog, što iz glazbenog, što ti se sviđjelo...) podržite dijete u početnoj prilagodbi, pohvalite trud koji ulaže, a ukoliko imate potrebu nešto komentirati, komentirajte djetetovo ponašanje, a ne dijete.

KORISNE IGRE I AKTIVNOSTI RODITELJA I DJETETA:

DRUŠTVENE IGRE (čovječe ne ljuti se, memori, domino...) - razvoj pažnje i pamćenja, usvajanje pojma broja, radost zbog uspjeha, ali i prihvaćanje neuspjeha.

RAZLIČITI ZADATCI (u radnim listovima, dječjim časopisima) - razvoj percepcije, zaključivanja, logičkog mišljenja, uočavanja uzročno-posljedičnih veza i odnosa, rješavanja problema, spremnost da se uloži mentalni napor, upornost, dovršavanje započetog.

MATEMATIČKE IGRE u svakodnevnim situacijama (uspoređivanje, svrstavanje i razvrstavanje, sparivanje i pridruživanje, rastavljanje cjelina na dijelove i obrnuto, brojenje, prepoznavanje brojki) - razvoj percepcije, usvajanje pojma broja, logičko zaključivanje, pojam para i nepara, koji je broj između 3 i 5, koji je broj za 1 više ili manje od 6, brojanje od 10 do 0, ako imam 2 kamenčića koliko mi još treba ako želim imati 5 i sl.

DIJELOVI TIJELA UZ RELACIJE LIJEVO-DESNO,

DANI U TJEDNU, JUČER, DANAS, SUTRA;

DOMAĆE, ŠUMSKE, DIVLJE ŽIVOTINJE I NJIHOVA MLADUNČAD;

PRIJEVOZNA SREDSTVA;

OKUSI (prepoznavanje i imenovanje);

ZVUKOVI IZ OKOLINE;

ZAJEDNIČKO PREPRIČAVANJE PRIČA ILI GLEDANJE PRIMJERENIH DJEČJIH FILMOVA u kojima se djetetu tumače postupci likova – uz poticajna pitanja prepoznavanje tuđih i svojih emocija, uživljanje u situacije i raspoloženja drugih (empatija), što bi ti napravio da si se našao u takvoj situaciji, što se još moglo učiniti, što bi se dogodilo da je..., zašto je on/ona pomislio/napravio to što je pomislio/napravio...

PREPRIČAVANJE DOGAĐAJA I ISKUSTAVA - razvoj govora (pravilne rečenice, bogaćenje rječnika), logičko prepričavanje (početak - sredina - kraj), postavljanje poticajnih pitanja.

CRTANJE, BOJANJE, MODELIRANJE, REZANJE, TRGANJE, LIJEPLJENJE - kreativnost, pravilno držanje olovke, preciznost, snalaženje na papiru (odozgo prema dolje, s lijeva na desno).

PRIMJERI ZA OTEŽAVANJE:

- Formirati riječ: S-N-O (nos); K-R-A-U (ruka); T-A-U-O (auto); K-S-O (sok i kos) (grafički)
- Nadopuniti slovo koje nedostaje: K_ĆA; PR_Z_R; S_ON; (grafički)

- Primjer: KROKODIL (prebrojati koliko slova ima; koliko se puta čuje glas 'O', glas 'K');
- Primjer: MOST - izgovoriti na glas, i pitati da li se čuo glas 'B', glas 'Z', glas 'T' i na kojem je mjestu u riječi....
- Što je zajedničko bajkama: Tri prašćića, Crvenkapica, Vuk i sedam kozlića?
- Po čemu znamo da je Pepeljuga na bal išla u jesen?
- Po čemu znamo da je mama koza išla kozlicima po hranu u proljeće?
- Po čemu znamo od čega je sagrađena kuća koju je gradio najstariji prašćić?
- Zašto je Crvenkapica povjerovala vuku?
- Po čemu je Palčić dobio ime?
- Sa koliko je patuljaka Snjeguljica živjela u šumi?
- Kako se zove najstariji patuljak? Zašto se tako zove?
- Što je Mala Sirena žrtvovala da bi ostvarila svoju želju?
- Što povezuje kornjaču i viteza?
- Što je zajedničko udici i jabuci?
- Zašto se prijelaz preko ulice zove zebra?
- Zašto sjena nema boju?
- Kako se zove vrijeme u danu kad ideš u vrtić, a kako kad dođeš kući iz vrtića? Zašto?
- Zašto se sedmica zove sedmica?
- Koji dan u tjednu dolazi poslije srijede? Koji dan je prije utorka? Koji je dan između četvrtka i subote? I sl.
- Što je namještaj? Zašto se namještaj zove namještaj?
- Što je potrebno kućanskim aparatima (i zašto se tako zovu) da bi mogli funkcionirati? Bez čega se ne mogu pokrenuti?
- Zašto ljeti nema snijega?
- Kad ostaviš sladoled na stolu na zraku, što će se dogoditi? Zašto?
- Od čega su napravljeni tava, lonac? Što bi se dogodilo da su od drva, plastike?
- Zašto brod ne tone, a napravljen je od željeza?
- Što bi bilo kad bi... drveće hodalo; kuće letjele; kad bi ljudi imali krila; kad ne bi bilo noći, kad ne bi postojalo more...
- Ponuditi djetetu da poznatoj priči, bajci, basni izmisli drugačiji završetak.

2020. DV CVRČAK-SOLIN.SVA PRAVA PRIDRŽANA